

Actieplan Groene Vrijwilligers Fryslân

Voorwoord

De groene vrijwilliger levert in de provincie Fryslân een belangrijke bijdrage aan het beheer, behoud en de beleving van natuur en landschap. Zij helpen mee om natuur en landschap van onze provincie in stand te houden en dragen bij aan de sociale cohesie en het draagvlak in de maatschappij. Je kunt dus zeggen dat de inzet van groene vrijwilligers, onmisbaar is en enorm van waarde is. Naar schatting zijn er in onze provincie ruim 5.500 mensen wekelijks of maandelijks actief en doen er een veelvoud hiervan mee aan incidentele activiteiten, zoals de jaarlijkse natuurwerkdag of NL doet.

De gezamenlijke inzet van de groene vrijwilligers is een belangrijke maat voor de betrokkenheid van de Friezen bij het landschap en de natuur en vertegenwoordigt een enorme inbreng aan (specialistische) kennis en uren. Daarnaast nemen wij als groene organisaties, onze verantwoordelijkheid voor een goede en zorgvuldige begeleiding van onze vrijwilligers, gericht op gerichte werving, opleiding, soepele organisatie en enthousiasmerende begeleiding.

De toename van het groene vrijwilligerswerk vraagt om meer begeleiding en afstemming dan de organisaties nu kunnen bieden. Versterking, ondersteuning en behoud van de huidige vrijwilligers vraagt dan ook om een sterke impuls. Door de samenwerking te optimaliseren kunnen wij efficiënter werken en krijgen we een beter overzicht van het totale groene vrijwilligerswerk in de provincie Fryslân. Het voorliggend Actieplan is ontstaan uit een samenwerking tussen onderstaande partijen. Hier gaan we de komende jaren graag samen mee aan de slag!

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Wiebe Bouma', written over a horizontal line.

Wiebe Bouma,
Directeur Landschapsbeheer Friesland

Mede namens de deelnemende groene organisaties,

It Fryske Gea
Staatsbosbeheer
Natuurmonumenten
IVN
Friese Milieu Federatie
Bond Friese Vogelwachten
Fryske Feriening foar Fjildbiology

1 Inleiding

In dit Actieplan Groene Vrijwilligers Fryslân (hierna Actieplan) hebben de Bond Friese Vogelwachten, Fryske Feriening foar Fjildbiology, de Friese Milieu Federatie, IVN Fryslân, Landschapsbeheer Friesland, It Fryske Gea, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten hun gezamenlijke ambities op het gebied van de ondersteuning van groene vrijwilligers verwoord en uitgewerkt in enkele concrete uitvoeringsprojecten. Deze organisaties staan open voor samenwerking met andere groene organisaties die met vrijwilligers werken, zoals de nationale landschappen.

De algemene ambitie is om samen de **krachten te bundelen**: door meer samen te werken willen de organisaties elkaar versterken en efficiënter en effectiever de groene vrijwilligers ondersteunen.

Deze algemene ambitie is uitgewerkt in concrete ambities. In het kort¹:

- **Behoud van de huidige vrijwilligers – Behoud van de aantallen en behoud van de kennis.**
- **Zichtbaarheid vrijwilligers vergroten – resultaten en waardering.**
- **Meer samen doen bij opleidingen – samen ontwikkelen en aanbieden.**
- **Meer diversiteit van vrijwilligers – jongere vrijwilligers en vrijwilligers die zich incidenteel willen inzetten.**
- **Beter gebruik maken van kennis van vrijwilligers in beleid en projecten van provincie, waterschap en gemeenten.**

Aanleiding

Sinds enkele jaren staan de groene vrijwilligers in hernieuwde belangstelling. Aanleiding hiervoor was de decentralisatie van natuurbeleid van het Rijk naar de provincies, waarbij het onderwerp groene vrijwilligers niet is meegenomen. Op landelijk niveau is daarom een Landelijk manifest uitgebracht (2017), waarin groene organisaties en overheden afspraken hebben gemaakt om te onderzoeken hoe het is gesteld met de Nederlandse groene vrijwilligers en waar kansen en knelpunten zitten om het werk van de vrijwilligers mogelijk te maken en te ondersteunen. Vervolgens is een onderzoeksprogramma uitgevoerd en een landelijk Actieplan Groene Vrijwilligers² opgesteld (begin 2019), o.a. ondertekend door het IPO, verschillende groene organisaties en het ministerie van LNV.

Eén van de acties uit het landelijke Actieplan Groene Vrijwilligers is het ontwikkelen van provinciale Actieplannen om de ondersteuning en facilitering van de groene vrijwilligers onder de loep te nemen en te kijken hoe deze ondersteuning sterker kan en hoe meer en nieuwe vrijwilligers kunnen aansluiten. Er zijn de afgelopen jaren verschillende provinciale Actieplannen opgesteld. Zie <http://www.degroenevrijwilliger.nl/provinciale-actie-plannen/>.

Op 3 juni 2021 is in een online bijeenkomst verkend welke gezamenlijke ambities de Friese organisaties³ hebben om de ondersteuning en samenwerking van groene vrijwilligers verder te verbeteren. Een concept van het Actieplan, gebaseerd op de resultaten van deze bijeenkomst, is besproken op 13 oktober 2021.

¹ Zie ook hoofdstuk 4.

² Zie <http://www.degroenevrijwilliger.nl/over-het-manifest/>

³ Deelnemers aan de bijeenkomsten: de Bond Friese Vogelwachten, Fryske Feriening foar Fjildbiology, de Friese Milieu Federatie, IVN Fryslân, Landschapsbeheer Friesland, It Fryske Gea, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de provincie Fryslân.

Doel Actieplan

- Gezamenlijke ambities vastleggen voor de samenwerking van de groene organisaties in de provincie Fryslân m.b.t. groene vrijwilligers.
- Betekenis en belang aangeven van groene vrijwilligers voor het realiseren van doelen van natuur- en landschapsbeleid.
- Uitwerken van de ambities in gezamenlijke activiteiten om de samenwerking vorm te geven.
- Aanleiding om in gesprek te gaan met de provincie Fryslân, gemeenten en andere partners om gezamenlijke ambities en belangen te verkennen.

2 Betekenis en belang groene vrijwilligers Fryslân

Duizenden groene vrijwilligers actief

Vrijwilligers zijn belangrijk voor natuur en landschap. De ‘herstellers’ steken de handen uit de mouwen bij het beheer en het herstel van natuur, landschapselementen en soorten. De ‘tellers’ zijn degenen, die de resultaten monitoren en daarmee input geven voor beleid. De ‘vertellers’ zijn de mensen, die meehelpen het draagvlak voor natuur en natuurbeleid te vergroten. De ‘bellers’ zijn de vrijwilligers die opkomen voor het belang van natuur en landschap. Bewoners kunnen ook tot de groene vrijwilligers behoren (groene burgerinitiatieven).

Geschat wordt, door de organisaties, dat er in Fryslân duizenden mensen in hun vrije tijd actief zijn in natuur en landschap. Het is niet goed mogelijk een precieze inschatting te geven van het juiste aantal vrijwilligers, omdat de activiteiten niet allemaal worden geregistreerd en omdat sommige vrijwilligers actief zijn bij meerdere organisaties. Daarnaast kan de inzet per vrijwilliger uiteenlopen: een vaste kern vrijwilligers besteedt vele uren per week, een groter aantal is ‘regelmatig’ actief en een nog groter aantal doet mee aan incidentele activiteiten, zoals de natuurwerkdag.

Het volgende overzicht geeft een inschatting van de aantallen:

Organisatie	Aantal vrijwilligers
Bond Friese Vogelwachten	3.500
It Fryske Gea	325 totaal
IVN Friesland	Ca. 150
Stichting Landschapsbeheer Friesland	Ca. 300
Friese Milieu Federatie	Ca. 100
Natuurmonumenten	195 totaal. 45 tellers; 63 herstellers; 113 vertellers
Soortenorganisaties (Floron, FFF, Ravon etc)	Ca. 100
Staatsbosbeheer	690
Waddenvereniging	140 *)
Totaal	5.500

*) volgens website

De belangrijkste vrijwilligersactiviteiten zijn:

- Soortenbeheer (o.a. nestbescherming, nestkasten, zwaluwwanden)
- Soorteninventarisaties (monitoring)
- Beheer van natuur en landschap (onderhoudswerk zoals maaien, snoeien, schonen/opruimen)
- Vertegenwoordiging van de natuursector op lokaal/regionaal niveau (bv in het kader van de nieuwe omgevingswet)
- Gastvrouw/heerschap (o.a. bemensing bezoekerscentra/ gasten ontvangst)
- Excursies en rondleidingen
- Natuureducatie / cursus geven of begeleiden
- Bestuursleden / commissieleden
- Onderhoud materialen (gereedschap en machines)
- PR/communicatie (folders, evenementen)

Kwantificeren inzet vrijwilligers

Het invullen van bovenstaande tabel met aantallen vrijwilligers is relatief eenvoudig, maar geeft maar een beperkt beeld van de impact van vrijwilligers. Sommige organisaties houden de inzet van vrijwilligers bij in de vorm van aantal uren, aantal waarnemingen of in het bereik van de vrijwilligers.. Als je aan die waarden ook nog een tarief koppelt, komt ook de financiële waarde in beeld. Methodieken zijn beschikbaar, maar het vergt (veel) tijd van vrijwilligers en organisaties om die data te verzamelen. Je moet er echt voor kiezen. In Fryslân is het in beeld brengen van de zichtbaarheid van vrijwilligers een ambitie, maar de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de individuele organisaties. In dit Actieplan wordt niet gestreefd naar een uniforme werkwijze voor het kwantificeren van de inzet van vrijwilligers, maar in de verschillende samenwerkingsprojecten zit voldoende ruimte om de kennis hierover te delen met elkaar.

Bijvoorbeeld: alle vrijwilligers van Landschapsbeheer Friesland hebben in 2019 (voor Covid-19) voor bijna 25.000 uren aan werk verzet. Dit vertegenwoordigt een waarde van ca 15-18 fte en heeft een marktwaarde van ca. € 1.250.000,- tot € 1.500.000,-.

In 2021 heeft de Bond van de Friese Vogelwachten ca. 27.000 broednesten geregistreerd van alleen de 4 hoofdsorten weidevogels: kievit, grutto, scholekster en tureluur.

Vrijwilligers dragen bij aan het realiseren van doelen voor natuur en landschap

Uit onderzoek blijkt het belangrijkste motief van groene vrijwilligers het leveren van een bijdrage aan natuurbescherming en beheer, naast motieven als 'verbonden zijn met de natuur/het gebied', 'samenwerken met anderen' en 'zelf meer leren over de natuur'.

In de inleiding van het provinciale Bestuursakkoord 2019 – 2023 staat dat Fryslân kampioen vrijwilligerswerk is. Bijna de helft van de Friezen is vrijwilliger.⁴ Een groot gedeelte daarvan is actief in het Friese landschap, de groene vrijwilligers. Zij zetten zich in voor dit landschap, het onderhoud van de landschapsstructuren, beheren en monitoren van de natuurwaarden, planten en diersoorten, doen kennis op en delen deze kennis, et cetera.

De provincie Fryslân is verantwoordelijk voor het natuur- en landschapsbeleid. In Fryslân wordt de term Groene Vrijwilliger niet als zodanig gehanteerd in het beleid, maar wel wordt er in divers beleid verwezen naar vrijwilligers met dit profiel, actief bij organisaties zoals genoemd in bovenstaande schema. Ook ontvangen een groot aantal van deze organisaties op incidentele en structurele basis (boekjaar)subsidies van Provincie Fryslân ter ondersteuning van de vrijwilligerstrajecten. Daarnaast wordt provinciaal jaarlijks een groene vrijwilligersdag georganiseerd, vooral als dank aan de inzet van een breed scala aan monitoringsvrijwilligers die jaarrond in de provincie actief zijn. Ook andere groene vrijwilligers mogen deelnemen aan deze dag.

In het programma voor Biodiversiteitsherstel worden de vrijwilligers een paar keer genoemd. Onder andere wordt hier de vraag opgeworpen hoe jongeren betrokken kunnen worden en hoe talenten gescout en gemotiveerd kunnen worden om actief te worden. Dit is onder andere nodig om het probleem van de vergrijzing in het vrijwilligersbestand op te vangen. Hiervoor moeten nieuwe middelen worden ontwikkeld en ingezet, zoals het jongerenadviesbureau van IVN of het Ecosystem

⁴ Bestuursakkoord Gelok op 1, 2019 - 2023

Restoration Camp van Kening.⁵ Dit programma focust ook op het inspireren en motiveren van Friezen om zich in te zetten voor herstel biodiversiteit. In dit kader wordt de campagne 'Watzullenwenoubeleven' (Friese Milieufederatie) genoemd. Idee is om van daaruit nieuwsgierigheid prikkelen en mensen inspireren en motiveren om deel te nemen aan een initiatief of zich als vrijwilliger aan te melden. Daarnaast wordt het idee genoemd om Citizens science in te zetten voor monitoring van een deel van een ecologisch beheerde berm, dijk of oever.⁶

In de Nota Weidevogels is ook aandacht voor de (groene) vrijwilligers, over de inzet van vrijwilligers bij de weidevogelbescherming. Ook hier wordt hier de vergrijzing gesignaleerd en is er in algemene zin zorg over een mogelijke afname van het aantal vrijwilligers dat zich inzet voor vogelbescherming buiten de kerngebieden. Mogelijk ontstaat er ook druk op de motivatie van vrijwilligers door predatieverliezen. De acties met betrekking tot vrijwilligers zijn in deze notitie belegd bij o.a. de Bond Friese Vogelwachten (BFVW) in samenwerking met onder andere de Provincie Fryslân en LIFE IP GrassBirdHabitats. Er zal ingezet worden op extra werving, training en innovatie. De provincie zet ook in op het verminderen van de predatiedruk.⁷

In het Natuurbeheerplan Fryslân 2022 of in diverse beleidsstukken aangaande landbouw worden (groene) vrijwilligers niet genoemd.

Provinciale Staten heeft, in het kader van de ontwikkeling van het Programma Landschap meegegeven dat het programma in moet gaan op de betrokkenheid van inwoners bij het Friese landschap. Bij de ontwikkeling van dit programma (presentatie Koersdocument eind 2022) zien wij goede kansen om eventuele aangepaste en aanvullende beleidsdoelstellingen met betrekking tot (groene) vrijwilligers mee te nemen en voor te leggen ter besluitvorming. Het samenbrengen van de wensen daaromtrent is wenselijk en daarvoor is het traject en de inhoud van het Actieplan Groene Vrijwilligers Fryslân de input.

⁵ Programma Biodiversiteitsherstel, p. 28 en p. 39

⁶ Programma Biodiversiteitsherstel, p. 29

⁷ Nota Weidevogels 2021-2030

3 Huidige en potentiële groene vrijwilligers: kansen en knelpunten

In 2018 zijn op landelijk niveau onderzoeken uitgevoerd naar de huidige groene vrijwilliger (Radbouduniversiteit Nijmegen) en de potentieel toekomstige groene vrijwilliger (Motivaction).⁸ Bij de huidige vrijwilligers is vooral onderzoek gedaan onder de vrijwilligers bij de groene organisaties. Bij de potentiële groene vrijwilliger is breder gekeken: mensen die in hun vrije tijd in de natuur of het groen actief willen zijn. Daarmee vervaagt het onderscheid tussen vrijwilligers bij groene organisaties en groene bewonersinitiatieven.

Kenmerken huidige vrijwilligers bij groene organisaties

- Gemiddelde leeftijd is ongeveer 60 jaar
- Meer mannen dan vrouwen
- Vaak (zeer) hoog opgeleid
- Motivaties: natuurbeheer, buiten bezig zijn, samenwerken, leren over de natuur
- Behoeftte aan ondersteuning: cursussen en training worden het meest genoemd; daarnaast gereedschap/materiaal en een vaste contactpersoon.

Kenmerken van potentieel nieuwe mensen die actief willen worden in natuur/groen

- 15% van de ondervraagden heeft belangstelling om actief te worden in de natuur. Hiervan ongeveer een kwart structureel/regelmatig en de rest incidenteel of op projectbasis.
- Relatief veel belangstelling bij jongere generaties.
- Motivaties vergelijkbaar met die van de huidige vrijwilligers.
- Liever dichterbij actief dan verder weg.
- Mensen komen in actie als ze gevraagd worden (door vrienden, familie, organisaties)
- Mensen weten vaak de weg niet richting groene organisaties, als ze zelf actief willen worden.

Kansen:

- Er is veel belangstelling voor groen vrijwilligerswerk: zowel voor structurele, regelmatige inzet als voor eenmalige deelname aan evenementen zoals de natuurwerkdag.
- In de corona-crisis hebben veel mensen de natuur (opnieuw) ontdekt als vrijetijdsbesteding en uitlaatklep. Die hernieuwde belangstelling biedt ook kansen voor meer vrijwillige inzet in natuur en landschap.
- Het potentieel voor nieuwe vrijwilligers is wat diverser (m.n. jonger) dan de huidige samenstelling. Mensen worden meer en meer uitgedaagd om zelf mee te denken en aan de slag te gaan in de eigen leefomgeving.

Knelpunten:

- Hoewel er zeker veel belangstelling is bij mensen onder de 60 jaar, worden veel mensen vrijwilliger rond hun pensioenleeftijd. Het geleidelijk verhogen van de pensioenleeftijd leidt tot extra vergrijzing en een kortere periode dat mensen fit genoeg zijn voor vrijwilligerswerk.
- Ondersteuning van vrijwilligers is een vak (werving, opleiding, begeleiding, waardering, verzekering, ARBO etc.) en vergt professionele inzet en dus ook financiële middelen. Groene organisaties zitten echter vaak aan hun maximum en kunnen er niet of nauwelijks nieuwe vrijwilligers bij hebben.
- Er is geen (markt)verdienmodel: vrijwilligers betalen niet om vrijwilligerswerk te mogen doen.

⁸ De landelijke onderzoeken zijn te vinden op <http://www.degroenevrijwilliger.nl/rapporten/>

- Het is lastig om bestuurs- en commissieleden te vinden.
- Financiën zijn afhankelijk van fondsen, subsidies, donaties en soms enkele betaalde activiteiten zoals bedrijfsuitjes.

4 Gezamenlijke ambities groene vrijwilligers Fryslân

De groene organisaties werken al jaren samen op onder meer het gebied van groene vrijwilligers. In het kader van dit Actieplan zijn de (gezamenlijke) ambities geformuleerd.

De algemene ambitie is het **bundelen van krachten**. Iedere organisatie heeft verschillende sterke punten (zie bijlage). Door de krachten te bundelen en het onderlinge netwerk te verstevigen kunnen de organisaties elkaar versterken, ervaringen en kennis uitwisselen en de gezamenlijke inspanningen gericht inzetten om groene vrijwilligers efficiënter en effectiever van dienst te kunnen zijn. Overigens is het bundelen van krachten niet per definitie kosten besparend.

De onderstaande ambities zijn specifieke uitwerkingen van deze algemene ambitie.

1 – Behoud van de huidige vrijwilligers

Alle organisaties zijn trots op hun vrijwilligers en willen ze graag behouden. De meeste organisaties vinden dit belangrijker dan het kwantitatief laten groeien van het aantal vrijwilligers, soms zijn de aantallen ook teruggelopen in de coronatijd. Ook is het belangrijk om de kennis van (oudere) vrijwilligers te behouden voor de organisatie en over te dragen naar nieuwe vrijwilligers. Behouden van vrijwilligers gaat niet vanzelf, het vraagt om een goede ondersteuning en facilitering:

- Investeren in goed onderhoud contactennetwerk
- Positieve communicatie: perspectief bieden en bedanken: waardering
- Soepel lopende gereedschap uitleen
- Opleidingen, doorstroming
- Zorgen dat groepen zelfstandig(er) kunnen werken.

2 – Zichtbaarheid vrijwilligers vergroten

Bij elkaar doen de groene vrijwilligers heel veel voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap in Fryslân. Die resultaten en waarde hiervan zijn niet altijd zichtbaar. Voor behoud en aanwas van vrijwilligers is het belangrijk dat hun werk gezien en gewaardeerd wordt. Tegelijkertijd mag er meer aandacht zijn voor het feit dat de ondersteuning van vrijwilligers een vak is en professionaliteit vraagt.

3 – Meer samen doen met opleidingen

Uit onderzoek en uit ervaring blijkt dat vrijwilligers veel behoefte hebben aan opleidingen. Cursussen zijn vaak ook een manier om nieuwe vrijwilligers te werven en kennis te laten maken met de organisatie. Het organiseren van cursussen vergt veel tijd en er zijn veel raakvlakken tussen de cursussen van de verschillende organisaties.

Alle organisaties verzorgen nu zelf opleidingen en cursussen voor hun vrijwilligers. Er wordt al wel samengewerkt en ook zijn vrijwilligers van andere organisaties welkom op de cursussen.

Ambitie is om een efficiëntie- en kwaliteitsslag te maken door te investeren in een (meer) gezamenlijk aanbod van opleidingen en cursussen: niet ieder het wiel zelf uitvinden, meer afstemmen.

4 – Meer diversiteit

Vergrijzing van het vrijwilligersbestand is voor de meeste organisaties geen urgent probleem, maar de gemiddelde leeftijd stijgt wel. Kwantitatieve groei is voor de meeste organisaties geen doel op zichzelf, maar op sommige plekken en voor sommige werkzaamheden worden wel mensen gezocht. Sommige organisaties (SBB, BFVW en IVN) hebben de ambitie om meer mensen gelegenheid te bieden om zich in te zetten voor de natuur. Andere organisaties kunnen een teveel aan aanmeldingen doorverwijzen naar organisaties waar nog wel plek is. Er is wel behoefte aan aanwas van jonge(re) mensen. Tegelijkertijd is een trend dat mensen niet zo snel meer voor langere tijd verbonden willen zijn aan een organisatie, maar wel losse, kortlopende klussen willen doen (pop-up-vrijwilligers). Ambitie is om te kijken of de werving van jongere mensen meer gezamenlijk kan worden aangepakt, of dat nieuwe aanmeldingen op de goede plek terecht komen. Kansen liggen in koppeling met het onderwijs (bijvoorbeeld Van Hall of MBO-opleidingen), maatschappelijke stages, het groen traineeship en opleidingen/cursussen.

5 - Beter gebruik maken van kennis van vrijwilligers in beleid en projecten van provincie, waterschap en gemeenten.

Groene vrijwilligers hebben veel kennis van natuur en landschap. Bij beleid van provincie, waterschap en gemeenten kan daar beter gebruik van gemaakt worden. Dit kan door vrijwilligers te betrekken bij beleid en planvorming. Een aantal organisaties doen dat al wel (Wetterskip Fryslân bv.).

5 Organisatie van de samenwerking

Zoals gezegd werken de groene organisaties al jaren samen, bijvoorbeeld in de groene alliantie of het weidevogel-overleg. Op het gebied van groene vrijwilligers is die samenwerking incidenteel of projectmatig.

Sterke punten

In juni 2021 hebben de organisaties elkaars sterke punten benoemd, vanuit de gedachte dat in de samenwerking organisaties verschillend zijn en elkaar kunnen aanvullen. Iedere organisatie werkt vanuit eigen kracht. In de bijlage zijn de sterke punten per organisatie terug te lezen.

Uitvoering Actieplan

Dit Actieplan is in eerste instantie een plan van de Bond Friese Vogelwachten, Fryske Feriening foar Fjildbiology, de Friese Milieu Federatie, IVN Fryslân, Landschapsbeheer Friesland, It Fryske Gea, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Deze organisaties staan open voor samenwerking met andere groene organisaties die met vrijwilligers werken, zoals de nationale landschappen.

Uitwisselingsoverleg

In de meeste andere provincies is (al langer of n.a.v. het Actieplan) een uitwisselingsoverleg of –platform opgezet om twee keer per jaar ervaringen, kennis en activiteiten rond groene vrijwilligers met elkaar uit te wisselen. Deelnemers zijn de medewerkers die in de organisaties het vrijwilligerswerk coördineren.

De uitwerking van dit overleg is één van de samenwerkingsprojecten (zie volgend hoofdstuk).

Aanjager samenwerking groene vrijwilligers

De provincie Fryslân heeft gevraagd aan Landschapsbeheer Friesland om aanjager te zijn voor de samenwerking op het gebied van groene vrijwilligers. Het voorstel is dat de provincie hiervoor een jaarlijkse opdracht aan de aanjager (Landschapsbeheer Friesland) verleend.

Mogelijke rol van de aanjager:

- Initieert de uitwisselingsoverleggen en doet voorzet voor agenda en thema's

- Bewaakt de voortgang van de samenwerkingsprojecten uit het Actieplan
- Is namens de coördinatoren aanspreekpunt voor de provincie
- De trekker is *geen* belangenvertegenwoordiger.

6 Samenwerkingsprojecten 2022 – 2024

In dit hoofdstuk komen enkele concrete samenwerkingsprojecten aan de orde, die voortkomen uit de besprekingen voor dit Actieplan. Deels betreft het bestaande activiteiten, die door samen te werken nog verbeterd kunnen worden.

Deze projecten zijn verder uit te werken door projectgroepen van 2 of 3 personen, die bij ieder project de volgende vragen beantwoorden op max 2 A4:

- Aanleiding, doelen van het project
- Hoe ziet het succes eruit? Beschrijf of visualiseer het eindresultaat.
- Wie wil je bereiken?
- Hoe pak je het aan? Welke activiteiten zijn nodig? Wanneer begin je?
- Wie doen er mee? Welke organisaties zijn nodig in de samenwerking?
- Wat heb je nodig? Kostenindicatie, menskracht, kennis (welke?), welke bronnen voor financiën zijn kansrijk? Denk aan fondsen, landelijke campagnes, provincie, gemeenten, waterschap.
- Verankeren en opschalen? Misschien begin je met een pilot of een tijdelijk project? Hoe organiseer je – op termijn – continuïteit, opschaling?
- Welke communicatie (marketing, PR) is nodig? Welke kanalen kun je gebruiken?

Uitwisselingsoverleg groene vrijwilligers

Overleg om ervaringen, kennis en activiteiten rond groene vrijwilligers met elkaar uit te wisselen. Met enige regelmaat met elkaar overleggen als groene organisaties: kennisuitwisseling, inspiratie, leren van elkaar, voortgang van bepaalde zaken e.d. maar ook bijvoorbeeld heel concreet kijken waar we samen in kunnen optrekken.

Organisatie van zo'n overleg kan bij toerbeurt wisselen (zoals in Noord-Brabant) of het behoort tot de taken van de aanjager van de samenwerking (Landschapsbeheer Friesland).

De vraag is welke organisaties aan dit overleg moeten/mogen deelnemen. Een kerngroep van de belangrijkste organisaties is vaak pragmatisch. Andere organisaties kunnen op de hoogte blijven als agendalid en/of een nieuwsbrief. Ook kunnen thematische bijeenkomsten georganiseerd worden.

Projectgroep: Landschapsbeheer + Staatsbosbeheer

Samen werken aan opleidingen

Samenwerken kan veel tijd schelen, bijvoorbeeld met het zoeken naar docenten, invullen van het cursusprogramma en de werving van deelnemers. In sommige provincies is een inventarisatie uitgevoerd bij vrijwilligers en organisaties: behoeftepeiling bij vrijwilligers, welke cursussen zijn gezamenlijk te organiseren en welke zijn meer gebonden aan de organisatie enzovoort.

De (gezamenlijke) cursussen kunnen aangeboden worden via het digitaal platform, maar de ontwikkeling van het programma is een (uitgebreid) project op zichzelf.

In Fryslân wordt gedacht aan een praktische aanpak: onder elkaar delen van het cursusaanbod en cursussen ook aanbieden aan anderen dan alleen eigen leden/vrijwilligers.

Projectgroep: Bond van Friese Vogelwachten, It Fryske Gea en IVN Fryslân

Brede Friese Vrijwilligersdag

Er is breed behoefte aan een provinciale vrijwilligersdag voor alle groene vrijwilligers van Fryslan. Tellers, herstellende en vertellers dragen allemaal hun steentje bij. De huidige vrijwilligersdag is erg gericht is op monitoring en wordt deels betaald door de provincie via financiën uit een Europese aanbesteding. Onderzocht wordt of het programma verbreed kan worden, zodat het voor alle soorten groene vrijwilligers een interessante dag wordt.

Projectgroep: SBB + Landschapsbeheer, in afstemming met FFF en provincie

Werving / meer diversiteit

Hoe betrekken we meer diverse vrijwilligers bij het groene vrijwilligerswerk? Het huidige aanbod van vaste vrijwilligers bestaat uit een vaste groep mensen vanuit een relatief oudere leeftijdscategorie. Uit onderzoek blijkt dat er met name onder jong volwassenen bereidheid is om zich in te zetten voor de natuur maar de vorm waarin we dit aanbieden moet dan anders aangeboden worden. Deze groep wil zich liever kortdurend inzetten en meer op incidentele basis. We willen onderzoeken welke kansen er liggen en hoe we hierop kunnen inspelen. De eerste stap is om ideeën te verzamelen, landelijk en bij andere provincies, en daarna te agenderen op een uitwisselingsoverleg.

Projectgroep: Natuurmonumenten, It Fryske Gea + IVN Fryslân

Zichtbaarheid vergroten

In algemene zin gaat het hier om het meer zichtbaar zijn van de groene vrijwilligers, maar ook het belang te onderstrepen van het hebben van groene vrijwilligers en de waarde daarvan.

Door aandacht te vestigen op de groene vrijwilliger in bijeenkomsten, door er bijeenkomsten voor te organiseren (breed, maar ook per organisatie) vestig je hier al meer aandacht op. Dit kan nog meer gestructureerd.

Daarnaast is Omrop Fryslân geïnteresseerd in een programma zoals ROEG in Drenthe.

Projectgroep: Landschapsbeheer, NM + Provincie

Bijlage – Uitwerking Samenwerkingsprojecten

Samenwerkingsproject: Het uitwisselingsoverleg

Projectgroep: Landschapsbeheer + Staatsbosbeheer

Uitwisselingsoverleg Groen Vrijwilligerswerk Fryslân

Aanleiding en doel

Vanuit het Actieplan Groene vrijwilligers Fryslân zijn er een aantal samenwerkingsprojecten gekozen waarvan het Uitwisselingsoverleg Groen Vrijwilligerswerk Fryslân er één van is. Het doel van dit overleg is om ervaringen, kennis en activiteiten rond groen vrijwilligerswerk met elkaar uit te wisselen.

Eindresultaat

Het is een succes als we door dit overleg de randvoorwaarden creëren om krachten te bundelen en hierdoor het groene vrijwilligerswerk in de provincie Fryslân kunnen versterken. Door elkaar met enige regelmaat te zien en te spreken is er ruimte om elkaar te inspireren, van elkaar te leren en met elkaar samen te werken. Het overleg vindt roulerend plaats bij één van de deelnemende organisaties. De voorzittersrol wordt vervuld door Landschapsbeheer Friesland. Voor de continuïteit en het belang van dit overleg zou het wenselijk zijn dat er hiervoor een financiële compensatie beschikbaar wordt gesteld vanuit de Provincie. Ervaring leert dat een roulerend systeem hiervoor niet/minder werkt. De rol van notulist kan wel rouleren tussen de deelnemende organisaties. Dit uitwisselingsoverleg zal ook zorgen dat het Actieplan blijft leven en ontwikkelen.

Wie doen er mee? Deelnemers

It Fryske Gea, IVN, Fryske Feriening foar Fjildbiology, Friese Milieu Federatie, Natuurmonumenten, Bond van Friese Vogelwachten, Provincie Fryslân, Nationaal landschap Noardlike Fryske Walden, Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân, Waddenvereniging, Landschapsbeheer Friesland en Staatsbosbeheer.

Overlegstructuur:

- ✓ 2 x per jaar; oktober en april een vergadering op locatie
- 2 x per jaar een online overleg.
- ✓ Vaste agendapunten
 - Vaststellen notulen en actielijst vorige bijeenkomst
 - Update en aanpassing Actieplan en de voortgang van de samenwerkingsprojecten
 - Rondje halen en brengen (uitwisselen kansen, successen, ervaringen en kennis)
 - Wisselend thema, bv presentatie van je organisatie, nieuwe product, veldexcursie, oid
 - Wisselend bezoek en locatie, iedere keer komt een organisatie met voorbeelden aan de beurt
 - ...

Kostenindicatie:

Om de continuïteit van deze overleggen te borgen gaat de voorkeur uit naar een voorzitter vanuit één van de deelnemende organisaties. Als we rouleren van locatie en organisatie dan gaat het ook met name om inzet van menskracht en het beschikbaar stellen van locatie en koffie en thee e.d. De kosten hiervan zijn dan gelijkwaardig verdeeld en het kan wellicht met gesloten beurs.

Verankeren:

Van belang is om de overleggen tijdig in te plannen zodat deze vast liggen voor het komende jaar. Daarnaast stellen we voor om dit overleg tijdens de bijeenkomst in april 2023 te evalueren, om dan gezamenlijk te beoordelen of we dit op de ingezette koers willen voortzetten.

Samenwerkingsproject: Zichtbaarheid Vergroten van het Groen Vrijwilligerswerk

Projectgroep: Landschapsbeheer + Natuurmonumenten + Provincie Fryslân

Aanleiding en doel

Vanuit het Actieplan Groene vrijwilligers Fryslân zijn er een aantal samenwerkingsprojecten gekozen waarvan het Zichtbaarheid Vergroten van het Groen Vrijwilligerswerk Fryslân er één is. Het doel van dit samenwerkingsproject is om meer waardering te krijgen voor groene vrijwilligers en daar een breder podium voor te zoeken. Daarnaast streeft het samenwerkingsproject naar het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor groene vrijwilligers. Door de huidige aanpak van de verschillende organisaties met elkaar te delen, ontstaat synergie en een verbetering van de algehele zichtbaarheid van groene vrijwilligers.

Eindresultaat

Het samenwerkingsproject is een succes als er structureel meer aandacht is voor het groene vrijwilligerswerk in onze provincie. Door elkaar met enige regelmaat te zien en te spreken is er ruimte om elkaar te inspireren, van elkaar te leren en met elkaar samen te werken.

Het eindresultaat kan zijn dat er een televisieprogramma wordt ontwikkeld over de groene vrijwilliger in onze Friese provincie. Hierbij denken wij aan een programma zoals 'Roech' op TV Drenthe.

Wie doen er mee? Deelnemers

It Fryske Gea, IVN, Fryske Feriening foar Fjildbiology, Friese Milieu Federatie, Natuurmonumenten, Bond van Friese Vogelwachten, Provincie Fryslân, Nationaal landschap Noardlike Fryske Wâlden, Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân, Waddenvereniging, Landschapsbeheer Friesland en Staatsbosbeheer.

Hoe pak je het aan? Welke activiteiten zijn nodig? Wanneer begin je?

Omdat het einddoel (tv programma) niet meteen haalbaar lijkt, willen we dit project meer als onderzoeksvraag benaderen. Dat kan eerst intern bij de deelnemende organisaties. Door de huidige aanpak van de verschillende organisaties met elkaar te delen, kunnen we elkaar inspireren en adviseren om zo de bestaande manier van werken uit te breiden/effectiever in te zetten. Daarnaast kan dit met gezamenlijk brainstormen verder uitgewerkt worden. Door met elkaar in een projectteam ervaringen en successen te delen, ontstaan mooie voorbeelden en ideeën hoe de zichtbaarheid kan worden vergroot.

Er wordt gedacht aan de volgende activiteiten:

- Starten met een brainstorm met deelnemende organisaties
- Aanhaken bij het uitwisselingsoverleg Groene Organisaties (2-4 keer per jaar) en zichtbaarheid agenderen in dit overleg
- Uitwerken ideeën in een apart document
- Verkennen of een digitaal platform een rol kan spelen in het vergroten van de zichtbaarheid; het idee is om dan aan te sluiten bij een bestaand platform.
- Nagaan welke digitale platforms er al zijn in Fryslân en of een combinatie mogelijk is. Zie bijvoorbeeld <https://www.fmf.frl/project/natuerlik-ferskaat/> of www.biodiversiteit.frl (inloggen). Wellicht ook om dorpsvrijwilligers van goede informatie te voorzien over beheer van projecten.
- Werken aan de uitstraling van vrijwilligers (kleding) en afstemmen uitstraling op type vrijwilliger (doener, verteller, gastheer/-vrouw).
- Uitwerken trainingsprogramma voor vrijwilligers (dit kunnen allerlei trainingen zijn op het gebied van media, marketing, beheerwerkzaamheden, etc.).
- Nadenken over momenten in het jaar om vrijwilligers te bedanken en/of in het zonnetje te zetten, 'groen lintje' (start seizoen, afsluiting, etc.).

Planning:

- Doel is om te starten met het programma na aanbieding van het Actieplan Groene Vrijwilligers Fryslân aan de gedeputeerde (najaar 2022).
- De eerste fase (brainstorm, kennis en informatie delen, uitwerken in een apart document) wordt afgerond voor de zomervakantie 2023.
- Daarna wordt het programma uitgerold binnen de organisaties en gezamenlijk gedurende de looptijd van minimaal 3 jaar. Jaarlijks worden het document en de gekozen stappen geëvalueerd tijdens het voortgangsoverleg (bv 2 x per jaar op de agenda van het uitwisselingsoverleg).

Kostenindicatie:

Om de continuïteit van dit punt te verankeren, is een aparte werkgroep 'zichtbaarheid vergroten' nodig. Deze werkgroep werkt zelfstandig aan dit thema en rapporteert over de voortgang en bevindingen tijdens het uitwisselingsoverleg. De kosten van inzet betreft eigen uren. Deze zijn gelijkwaardig verdeeld en kunnen wellicht met gesloten beurs.

Wanneer speciale projecten worden uitgevoerd, kan worden gekozen om van de deelnemende organisaties een aanvullend budget te vragen.

Verankeren:

De voortgang van dit samenwerkingsproject wordt verankert in het uitwisselingsoverleg. Daarin wordt minimaal 2x per jaar gerapporteerd over de voortgang en worden de stappen geëvalueerd.

Samenwerkingsproject: Brede Friese vrijwilligersdag

Projectgroep: Landschapsbeheer + Staatsbosbeheer in afstemming met provincie en FFF

Aanleiding en doelen van het project

Door de organisaties die betrokken zijn bij het Actieplan Groene Vrijwilligers Fryslân is aangegeven dat er behoefte is aan een brede Friese vrijwilligersdag. Op dit moment is er wel een vrijwilligersdag alleen is deze specifiek gericht op vrijwilligers die een bijdrage leveren aan natuurmonitoring. Dit heeft te maken met een Europese aanbesteding waarin er budget is opgenomen specifiek hiervoor. Het overige gedeelte wordt gefinancierd door de co-financiers die bij deze dag zijn betrokken.

Maar de wens leeft om deze dag dus breder te trekken naar beheer- en excursie vrijwilligers. Kortom een vrijwilligersdag voor alle groene vrijwilligers van Fryslân, tellers, herstellende en vertellers. Bij navraag van de huidige organisatie (SOVON) aan de co-financiers sluit dit ook aan bij de behoefte die er bij hen leeft. Het onderzoeken van de verbreding is één van de samenwerkingsprojecten vanuit het Actieplan .

Hoe ziet het succes eruit? Beschrijf of visualiseer het eindresultaat.

Een jaarlijks feestelijk moment of evenement (in welke vorm dan ook) georganiseerd voor alle groene vrijwilligers die zich inzetten voor de natuur in Fryslân. Georganiseerd door alle organisaties waarvoor zij zich inzetten, met één groot gemeenschappelijk doel. De waardering naar deze groene vrijwilligers laten zien voor al het werk dat ze met elkaar verzetten voor de Friese natuur. Daarnaast willen we de gelegenheid bieden voor vrijwilligers om elkaar te ontmoeten, kennis uit te wisselen en elkaar te inspireren door verschillende workshops en activiteiten aan te bieden.

Wie wil je bereiken?

Alle organisaties die werken met groene vrijwilligers willen we betrekken bij de organisatie. En alle groene vrijwilligers die zich inzetten voor de natuur in Fryslân willen we graag uitnodigen. Daarnaast dragen we zorg voor een goede overgang/samenvoeging van de huidige organisatie. Ook gaan we bedenken hoe we hiermee omgaan zodat we alle mogelijkheden inzetten om het groene vrijwilligerswerk te versterken.

Hoe pak je het aan? Welke activiteiten zijn nodig? Wanneer begin je?

Eigenlijk zijn we al een beetje begonnen, want we hebben al een overleg gehad waarin we aantal afspraken hebben gemaakt over de periode tot en met 2024. Kort samengevat, we gebruiken de ruimte die er nu al is om te verbreden binnen de huidige vorm.

Daarnaast zijn de volgende afspraken gemaakt:

- In de uitnodiging van deze dag worden alle types groene vrijwilligers uitgenodigd
- Komt er nog een aanvraag voor een breder aanbod van excursies/workshop
- De provincie onderzoekt of er wat extra financiële ruimte is
- Landschapsbeheer en Staatsbosbeheer springen bij als er behoefte is aan extra hulp bij de organisatie.

De Europese aanbesteding waaruit een gedeelte van de financiering van de huidige Friese vrijwilligersdag komt loopt af in 2024. Dus in 2025 zou er in principe een organisatie “nieuwe stijl” van start kunnen gaan. De tussentijdse periode gebruiken we voor verder onderzoek naar de juiste vorm en organisatie. Hiermee beginnen we na vaststelling van het Actieplan.

Wie doen er mee? Welke organisaties zijn nodig in de samenwerking?

It Fryske Gea, Fryske Feriening foar Fjildbiology, IVN, Friese Milieu Federatie, Natuurmonumenten, Bond van Friese vogelwachten, Provincie Fryslân, Noardlike Fryske Wâlden, Staatsbosbeheer.

(evt. aan te vullen met agrarische collectieven en De waddenvereniging, dit wordt nog nagegaan)

Wat heb je nodig? Kostenindicatie, menskracht, kennis (welke?), welke bronnen voor financiën zijn kansrijk?

We hebben betrokkenheid, verbintenis en tijd en financiële middelen nodig van de betrokken organisaties.

Verankeren en opschalen? Begin je met een pilot of een tijdelijk project?

Hoe organiseer je – op termijn – continuïteit, opschaling?

Deze aspecten zullen we verder uitwerken als het Actieplan is ondertekend. Hier zullen we dan een voorstel voor maken.

Welke communicatie (marketing, PR) is nodig? Welke kanalen kun je gebruiken?

Ook een onderdeel dat pas na vaststelling van het Actieplan zal worden uitgewerkt.

Samenwerkingsproject: Werving meer diversiteit

Projectgroep: IVN – Anja Dijkstra | It Fryske Gea - Floriske Okkema | Natuurmonumenten - Karin Abspoel

Aanleiding, doelen van het project

Het huidige beeld van het ledenbestand/vrijwilligersbestand laat over de grote lijn een hoog grijsgehalte zien. Deze oudere vrijwilligers zijn zeer kostbaar en worden ontzettend gewaardeerd. Toch is er behoefte aan aanwas van jonge(re) mensen. Voor borging van de continuïteit van vrijwillige activiteiten en werkzaamheden in de natuur, voor het kunnen doorgeven van kennis van en liefde voor de natuur en om - middels deze jongere aanwas - ook een jonger publiek aan te kunnen spreken.

Tegelijkertijd is het duidelijk waarneembaar dat (jongere) mensen niet zo snel meer voor langere tijd verbonden willen zijn aan een organisatie. Zij willen zich best inzetten, maar geven daarbij eerder de voorkeur aan losse, kortlopende klussen. Ambitie is om te kijken of de werving van jongere mensen meer in gezamenlijkheid kan worden opgepakt.

Een ander punt waarop winst behaald kan worden is van elkaar weten wat voor vrijwilligersklussen er binnen de verschillende organisaties uitgevoerd wordt. Zodat organisaties welwillende, enthousiaste burgers kunnen doorverwijzen naar de juiste plek, ongeacht bij welke organisatie deze burger in eerste instantie aanklopte.

Hoe ziet het succes eruit? Beschrijf of visualiseer het eindresultaat.

De winst bestaat uit het feit dat de groene vrijwilligersorganisaties in Fryslân op dit onderwerp samen gaan optrekken, kennis en ideeën uitwisselen, conclusies en aanbevelingen vanuit (interne) onderzoeken delen en ook in de communicatie naar het publiek toe in gezamenlijkheid kunnen optrekken. De bovengenoemde organisaties willen hiervoor een Plan van Aanpak opstellen; zij nemen het initiatief en maken een vragenlijst om bij de andere organisaties te kunnen inventariseren. De andere organisaties haken aan bij de uitwisseling.

Een gewenst concreet 'product' is een portfolio aan voorbeelden van vacatureteksten voor kortlopende, middellange en lange klussen, die daarna door iedere organisatie af te stemmen zijn op de eigen (huis)stijl.

Op de lange termijn - na voldoende ervaring opgedaan te hebben - kan er uitwisseling plaatsvinden van tips met betrekking tot de begeleiding van incidentele vrijwilligers. Aanpak maken hoe deze doelstelling te behalen. Korte vragenlijst voor andere organisaties. Vacatureteksten: concreet toegespitst op ieder organisatie.

Wie wil je bereiken?

Jongere mensen (40 jaar en jonger) - van student tot werkende ouder. We hopen op die manier vanuit onze organisaties een betere afspiegeling van de maatschappij uit te stralen. Deze doelgroep is belangrijk voor borging van de continuïteit van groen vrijwilligerswerk en voor het kunnen doorgeven van kennis van en liefde voor de natuur.

Iedere organisatie is vrij om zelf eigen accenten te leggen in de zoektocht naar meer diversiteit binnen de eigen achterban.

Hoe pak je het aan? Welke activiteiten zijn nodig? Wanneer begin je?

In het najaar - aansluitend op het algemene overleg van organisaties betrokken bij het Actieplan - spreekt het projectgroepje door over een plan van aanpak. We streven ernaar om voor 2024 een concreet plan op tafel te leggen: een coproductie met een aanpak voor de werving van meer diversiteit.

Wie doen er mee? Welke organisaties zijn nodig in de samenwerking?

It Fryske Gea, Natuurmonumenten, BFVW en IVN nemen het initiatief. De overige groene organisaties betrokken bij het Actieplan waar ook eenzelfde behoefte aan jongere aanwas speelt haken aan.

Wat heb je nodig? Kostenindicatie, menskracht, kennis (welke?), welke bronnen voor financiën zijn kansrijk? Denk aan fondsen, landelijke campagnes, provincie, gemeenten, waterschap.

We hebben een 'maakdag' nodig: een creatieve, hands-on sessie onder begeleiding van een collega 'Communicatie'. Zodat we aan het einde van die sessie een mooi begin hebben van de gezamenlijke vacature-portfolio.

Deze collega 'Communicatie' wordt ook gevraagd mee te denken over een strategie: waar en hoe zetten we de portfolio in? Zijn er onconventionele kanalen die we goed kunnen gebruiken in onze zoektocht naar jonge aanwas?

Alle 'producten' (portfolio en suggesties voor strategie) zijn ondersteunend aan de bestaande manieren van werving die de afzonderlijke organisaties op hun manier inzetten.

Concreet hebben we uren nodig vanuit de eigen organisatie. Voor overleg, creatieve sessie(s) en begeleiding door een collega 'Communicatie'. We moeten niet harder gaan werken, maar (samen) slimmer.

Verankeren en opschalen? Misschien begin je met een pilot of een tijdelijk project?

Hoe organiseer je - op termijn - continuïteit, opschaling?

We willen de inzet op de werving van meer diversiteit / jongere aanwas borgen middels de portfolio van vacatureteksten, de uitwisseling van kennis uit (interne) onderzoeken en strategische ideeën.

De creatieve sessie vindt plaats in een fysieke bijeenkomst. Een evaluatie bespreken we in een online vergadering.

Als er gaandeweg blijkt dat er meer tijd, inzet en geld nodig is, dan moeten we bijsturen en een plan van aanpak opstellen.

Welke communicatie (marketing, PR) is nodig? Welke kanalen kun je gebruiken?

Dat wordt nader besproken en vastgesteld tijdens de creatieve sessie (maakdag) en hangt af van de tips en strategische keuzes die de collega 'Communicatie' ons voorlegt.

Samenwerkingsproject: Samen werken aan opleidingen

Projectgroep: IVN – Anja Dijkstra | It Fryske Gea - Floriske Okkema | Natuurmonumenten - Karin Abspoel

Aanleiding, doelen van het project

Groene organisaties bieden hun achterban (leden en actieve vrijwilligers) jaarlijks een aanbod aan workshops en cursussen. Deze cursussen delen enkele gezamenlijke doelen: interesse voor natuur opwekken, kennisdeling en opleiding van (potentieel) nieuwe vrijwilligers. Accentverschillen zijn er ook. Sommige cursussen zijn breed toegankelijk voor iedereen met interesse in het thema of onderwerp. Andere zijn intern gericht, omdat ze aansluiten bij beleid en/of gericht zijn op het vergaren van kennis rondom specifieke terreinen van de desbetreffende organisatie.

Momenteel is er weinig tot geen sprake van een uitwisseling van cursusaanbod. Dat is jammer, aangezien het voor sommige (algemenere) cursussen interessant is om deze breder aan te bieden dan alleen binnen de eigen achterban. Kansen liggen in uitwisseling van (relevant) cursusaanbod en deze open stellen voor alle groene vrijwilligers.

Hoe ziet het succes eruit? Beschrijf of visualiseer het eindresultaat.

Een mooi en afwisselend aanbod van cursussen voor de groene vrijwilliger. Bijkomend voordeel is dat de betreffende organisaties elkaar beter weten te vinden (korte lijntjes), wat kan leiden tot sterkere samenwerking. In bijvoorbeeld de uitwisseling van docenten, het lenen en gebruiken van elkaars (beeld) materiaal en - op de lange termijn - mogelijk het samen organiseren van een cursus.

Wie wil je bereiken?

Alle Friese organisaties die werken met groene vrijwilligers en daarbij cursussen aanbieden die interessant zijn voor een bredere groene doelgroep dan alleen de eigen achterban willen we betrekken bij de organisatie. Met betrekking tot de doelgroep waarvoor de cursussen bedoeld zijn, richten we ons op iedereen - jong en ouder - die meer wil weten over en/of actief wil zijn in de (agrarische) natuur.

Hoe pak je het aan? Welke activiteiten zijn nodig? Wanneer begin je?

We beginnen nog dit jaar met het onderling uitwisselen van cursussen die open staan voor inschrijving voor een breder publiek dan de eigen achterban. Voor het kalenderjaar 2023 willen we drie (algemenere) cursussen organiseren en openstellen voor inschrijving van groene vrijwilligers in Fryslân.

Wie doen er mee? Welke organisaties zijn nodig in de samenwerking?

It Fryske Gea, BFVW en IVN pakken de handschoen op voor de aftrap van deze samenwerking en uitwisseling op het gebied van cursussen en opleidingen. De overige groene organisaties betrokken bij het Actieplan haken we aan.

Wat heb je nodig? Kostenindicatie, menskracht, kennis (welke?), welke bronnen voor financiën zijn kansrijk? Denk aan fondsen, landelijke campagnes, provincie, gemeenten, waterschap.

We hebben hiervoor uren nodig vanuit de eigen organisatie. We moeten allemaal niet harder gaan werken, maar (samen) slimmer. Cursusaanbod uitwisselen en openstellen voor andere groene vrijwilligersorganisaties is vrij simpel te realiseren. Als in de toekomst in gezamenlijkheid cursussen en opleidingen ontwikkeld zouden worden, dan moet op dat moment gekeken worden naar externe financiering.

Verankeren en opschalen? Misschien begin je met een pilot of een tijdelijk project? Hoe organiseer je - op termijn - continuïteit, opschaling?

We beginnen met de uitwisseling van ieders (half)jaarprogramma op het vlak van cursussen en opleidingen. We sturen elkaar een uitnodiging / nemen elkaar mee in de werving zodra een cursus of opleiding opgezet wordt voor inschrijving. In 2023 organiseren we drie (algemenere) cursussen (elke organisatie één) die we breed uitzetten onder groene vrijwilligers voor inschrijving en deelname. Mogelijk dat zich op de lange termijn aanleiding en gelegenheid voordoet om in gezamenlijkheid een cursus op te zetten en aan te bieden. Voor de borging willen we de uitwisseling van aanbod graag meenemen als vast agendapunt op momenten dat organisaties betrokken bij het Actieplan gezamenlijk (digitaal of fysiek) om tafel zitten voor overleg.

Welke communicatie (marketing, PR) is nodig? Welke kanalen kun je gebruiken?

De betrokken organisaties wisselen onderling het aanbod aan cursussen en opleidingen uit. Via bijvoorbeeld mail of app. Tevens zet iedere organisatie haar eigen socials in voor de aankondiging van actueel aanbod.